

Wetenschapscommunicatie volgens Simon Clark

De man van 429 duizend volgers

Minstens zo belangrijk als wetenschap bedrijven, is erover vertellen. Youtuber Simon Clark (SimonOxfPhys, 429 duizend *subscribers*) heeft er zijn werk van gemaakt. Afgelopen week was hij in Wageningen voor opnames en *Resource* vroeg hem om tips.

Waarom maak je deze video's?

'Om twee redenen. Ten eerste omdat ik deze onderwerpen onder de aandacht wil brengen. Ik hoop dat kijkers door mijn video's de klimaatcrisis serieus nemen en leren denken in een context van wetenschappelijke argumenten. Ik wil dat kijkers zich verbonden voelen met wetenschap en dat ze er graag meer over te weten willen komen. Dat het dus video's zijn die een positieve bijdrage leveren aan de samenleving. De tweede reden is dat ik het gewoon heel leuk vind om te doen. Ik geniet van het 'lesgeven' en van het maakproces.'

Hoe word je youtuber?

'Twaalf jaar geleden maakte ik mijn eerste video. Daarin gaf ik studenten tips over toelating aan de universiteiten van Oxford en Cambridge. Ik kreeg veel vragen als reactie op die video en

ik besloot er nog een paar te maken om die te beantwoorden. Vlak daarna zochten ze bij mijn *college* iemand om filmpjes te maken over het leven als student. Ik blufte en zei dat ik veel ervaring had met films maken. Toen moest ik dus flink aan de bak om te leren hoe je dat eigenlijk doet.

Ik vond het leuk om te doen en de video's werden goed bekeken. Toen ik na mijn master aan een PhD begon, ging ik door met filmen. In het begin waren het vooral persoonlijke vlogs: *een week uit het leven van een PhD'er* bijvoorbeeld. Geleidelijk aan ging ik meer vertellen over onderzoek en werd de inhoud wetenschappelijker. Aan het eind van mijn PhD had ik zo'n 70 duizend *subscribers*. Ik stond voor de keuze: verder in de wetenschap, of proberen te leven van video's maken?

Tekst Coretta Jongeling

Ik besloot dat ik het moest proberen. Het was een gok en die heeft goed uitgepakt.'

Hoe maak je een goede video?

'Het belangrijkste is dat je er een verhaal van maakt. Neem je kijkers mee. Gelukkig zijn er ontzettend veel boeken, films en documentaires om inspiratie op te doen. En van de slechte voorbeelden leer je minstens net zoveel als van de goede. Bedenk bij elke video wat jouw publiek ervan moet leren. Bedenk ook precies wie jouw publiek is. Vervolgens kies je het format dat daar het beste bij past: vlog, uitlegvideo of stream.

Daarna ga je nadenken over een logische opbouw van je verhaal. Een van mijn regels is: de opeenvolgende stukjes van je verhaal moeten altijd met 'daarom' of

Clark was op de Wageningse campus om een video te maken over het onderzoek van PhD'er Francesco Garrasino. Hij onderzoekt het plantje *Hirschfeldia incana*, ofwel grijze mosterd. Die is extreem efficiënt in zijn fotosynthese. Garrasino wil graag weten hoe dat komt en of die eigenschap te gebruiken is om ook andere voedselgewassen efficiënter te laten groeien, bijvoorbeeld in droge gebieden. Halverwege juli is de video erover te zien op het YouTubekanaal SimonOxfPhys

The Biggest Error in The Day After Tomorrow

48K views • 3 weeks

Where do these words come from?

20K views • 2 months ago

The rotten core of the new IPCC report

60K views • 2 months ago

How to sue climate change (and win!) with @legalEagle

24K views • 2 months ago

Why the sixth mass extinction is here. NOW.

47K views • 3 months ago

How the Tongan shockwave caused a tsunami

129K views • 5 months ago

Simon Clark: 'Het belangrijkste zijn goede *thumbnails* op social media en titels waar mensen op willen klikken.'

'maar' aan elkaar te plakken zijn. Als je te vaak 'en toen' gebruikt, is het net alsof een kleuter het vertelt.'

Hoe kom je aan 1,5 miljoen views?

'Stom geluk. Het is echt 90 procent geluk en 10 procent andere factoren. Het belangrijkste zijn goede *thumbnails* op social media (zie afbeelding, red.) en titels waar mensen op willen klikken. Je kan een fantastische video maken maar als je 'm een slechte titel geeft, klikt niemand erop. Dat is mijn grote frustratie, ik zou willen dat er een betere relatie bestond tussen de kwaliteit van een video en hoe vaak-ie bekeken wordt. Natuurlijk moeten mensen ook blijven kijken als ze eenmaal hebben geklikt, dus de inhoud doet ertoe. Maar het startpunt is pure marketing.'

Hoe start je met wetenschapscommunicatie?

'Gewoon beginnen! Bijna iedereen heeft wel social media-accounts. Begin daars eens met af en toe vertellen over je onderzoek, je leerstoelgroep of je universiteit. Jouw social media – waar je ook post over *Heel Holland Bakt* of die verschrikkelijke voetbalwedstrijd – zijn

juist de geschikte plek om te vertellen over onderzoek, omdat het wetenschap menselijk maakt. Verder: maak fouten. Experimenteer! Succesvol word je alleen door heel vaak te falen.'

Hoe verdien je geld?

'Ik ben aangesloten bij een bureau voor onderwijs-youtubers. Daar zoeken ze bedrijven die mijn films willen sponsoren. Daarnaast verdien ik aan video's door de advertenties die Google erbij plaatst. Ik heb ook wat inkomsten uit Patreon,

'Succesvol word je alleen door heel vaak te falen'

'Het belangrijkste is dat je er een verhaal van maakt'

waar gebruikers betalen voor unieke content, en Twitch, waar ik streams maak over bijvoorbeeld programmeren en wetenschappelijke papers. Ik geef advies aan andere youtubers en ik verdien wat geld met mijn boek. Het is dus een kwestie van op meerdere paarden wedden.'

Hoe ga je om met negatieve reacties?

'De *comment*-sectie is nogal een riool, ja. Maar YouTube heeft goede moderator-tools, waarmee je *comments* kan verbergen op basis van bepaalde woorden. Degene die het heeft gepost merkt daar niks van. Mensen die herhaaldelijk grof zijn, blokkeer ik. Ik vind het trouwens wel leuk vragen te beantwoorden van kijkers, dus ik kijk wel altijd. Maar als ik alle *comments* zou gaan lezen... dat is echt niet goed voor je.' ■

SimonOxfPhys